

Uitvoeringsagenda vrijwilligerswerk gemeente Venlo

Samen met vrijwilligers
onderweg naar een
uitvoeringsagenda

**OPINIE
PIJLERS**

in gesprek met bewoners

Uitvoeringsagenda vrijwilligerswerk gemeente Venlo

In gesprek met inwoners over een uitvoeringsagenda
vrijwilligerswerk .

Onderzoeksbureau Opiniepijlers, oktober/november 2023

In opdracht van de gemeente Venlo

Samenstelling Reinder Boeve en Frank Bolder

Gespreksleiders Reinder Boeve, Maurice Doppen, Fred Eggink,
Hans Teunissen, Lyan van Vliet, Edwin Verdurmen, Frank Bolder

Graphics, ontwerp en opmaak Louman & Friso ontwerp bureau

Uitvoeringsagenda vrijwilligerswerk gemeente Venlo

Samen met vrijwilligers
onderweg naar een
uitvoeringsagenda

Inhoud

1. Inleiding	6
2. Keuze van de prioriteiten	8
3. Breed ophalen van wat er leeft	18
• Eerste avond	
<i>Kennismaken in een ontspannen sfeer.</i>	
<i>Breed ophalen wat er leeft.</i>	
• Tweede avond	28
<i>Verdiepen op de onderwerpen die op de eerste</i>	
<i>avond zijn genoemd.</i>	
Bijlage	36

Inleiding

Wat hebben vrijwilligers in Venlo nodig van de gemeente? Hoe en waar vind je vrijwilligers? Welke ondersteuning missen ze? Hoe zouden de vrijwilligers meer energie uit hun werk kunnen halen?

Allemaal vragen die de afgelopen weken voorbij zijn gekomen op drie bijeenkomsten die zullen leiden naar de uitvoeringsagenda vrijwilligers in Venlo. In diverse sessies (dromen, durven en doen) zijn een kleine 200 vrijwilligers uit het hele Venlose vrijwilligersveld met elkaar in gesprek over behoeftes, mogelijkheden en kansen. In de drie bijeenkomsten waren de vrijwilligers aan het woord, in sessies met neutrale gespreksleiders; de gemeente luisterde aandachtig.

Dit rapport bestaat uit de beschrijving van het participatieproces, de opvallendste hartekreten ('waardering', 'minder bureaucratie', 'nieuwe vrijwilligers?', 'zelfsturing', 'kennisdeling' etcetera) en tenslotte een doorkijkje naar wat de gemeente er mee gaat doen. In ieder geval was er de toezegging van de wethouder dat de gemeente - na een besluit over de uitvoeringsagenda - in gesprek blijft met de vrijwilligers en hun organisaties om de vastgestelde prioriteiten samen verder uit te werken.

Leeswijzer: In het volgende hoofdstuk worden eerst de actiepunten en prioriteiten uitgewerkt. Over deze thema's is op de derde avond gestemd om de prioriteiten aan te kunnen geven; dit is de basis van de uitvoeringsagenda. Daarna wordt uitgelegd op welke wijze de uitspraken van alle vrijwilligers zijn uitgewerkt naar actiepunten.

Bijeenkomsten vrijwilligers

Eerste avond, 11 oktober, stadion de Koel

160 bezoekers

Breed opgehaald wat er leeft bij vrijwilligers. In totaal worden 453 opmerkingen gemaakt. *Zie pagina 20*

Tweede avond, 25 oktober, Delta hockey

42 bezoekers

Verdieping in de onderwerpen van de eerste avond. In de discussie komt naar voren dat sommige thema's meer leven en zwaarder tellen dan andere thema's. *Zie pagina 30*

Na deze bijeenkomst worden alle opmerkingen met elkaar vergeleken en gekeken welke het meest leven. Dat resulteert in een selectie van vijf thema's.

Zie voor de keuze van deze thema's pagina 30

Derde avond, 7 november, jeugdgebouw Meulewiekers

31 bezoekers

Op basis van de eerste twee avonden worden prioriteiten vastgesteld en wordt gestemd. *Zie pagina 8*

Keuze van de prioriteiten

Actiepunten:

In de laatste van drie bijeenkomsten zijn de thema's besproken die in de eerste twee bijeenkomsten het vaakst zijn genoemd. De oogst van deze avonden is omgezet naar concrete actiepunten. De vrijwilligers hebben op deze bijeenkomst aangegeven hoe belangrijk zij de actiepunten vinden en prioriteiten vastgesteld. Deze prioritering voedt de uitvoeringsagenda die gemeente Venlo opstelt.

De opbrengst van de eerste twee bijeenkomsten is geanalyseerd en onderverdeeld in vijf thema's:

1. Ontzorging
2. Waardering
3. Werving en behoud
4. Cohesie
5. Communicatie

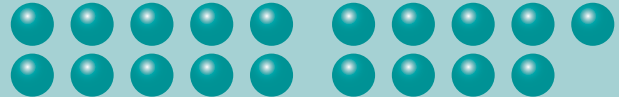
In drie stemrondes, waarbij achtereenvolgens thema's 1 en 2, 3 en 4 en 5 voorbij komen, kunnen de vrijwilligers stickers plakken bij actiepunten die hen het meeste aanspreken. Overal stickers bij plakken gaat niet, per stemronde is er namelijk een gelimiteerd aantal beschikbaar. Met deze werkvorm wordt daarom duidelijk waar het meest de voorkeur naar uit gaat: er moet gekozen worden.

Ontzorging

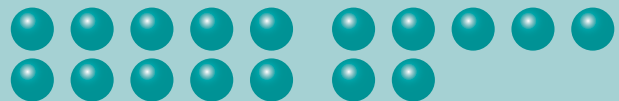
Focus op kerntaken

De gemeente en vrijwilligersorganisatie organiseren kwalitatief goede ondersteuning voor randzaken.

Elkaar kennen en samenwerken

De gemeente en vrijwilligersorganisaties zetten in op goede samenwerking door het uitwisselen van contactgegevens, organiseren van gezamenlijke bijeenkomsten en het delen van goede voorbeelden.

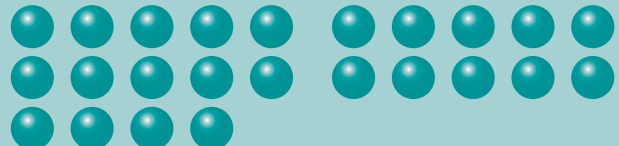
Contact gemeente

De gemeente zet in op een rechtstreekse contactlijn naar de vrijwilligersbeleidsambtenaar.

Subsidies

Subsidieverstrekking wordt eenvoudiger en meerjarig.

Accommodaties

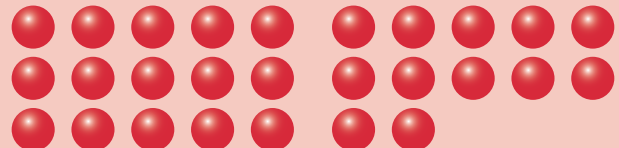
De gemeente ondersteunt in de zoektocht naar passende accommodaties

Waardering

Vieren van de vrijwilliger

We vieren de vrijwilliger jaarlijks met een vrijwilligersprijs en -feest.

Vrijwilliger van het jaar

Elke club/organisatie kiest de gouden vrijwilliger van het jaar.

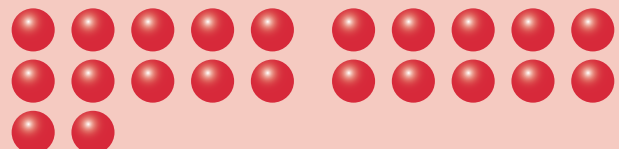
Groei

Elke club/organisatie reflecteert jaarlijks op de inspanningen en opbrengsten van de groei van het vrijwilligersbestand.

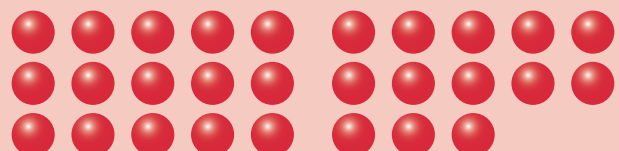
Begroting

In de begroting van elke organisatie komt aandacht voor proactief vrijwilligersbeleid (ook bij gemeente).

Campagne

De gemeente en vrijwilligersorganisaties voeren samen campagne voor het promoten van de waarde en belang van vrijwilligerswerk.

Werving en behoud

Onderwijs

De gemeente helpt verenigingen en organisaties de verbinding te leggen met het onderwijs om jeugd te betrekken bij het vrijwilligerswerk.

Maatschappelijke stage

De gemeente gaat met onderwijs en jeugdorganisaties in gesprek over maatschappelijke stages in het vrijwilligerswerk.

QuickScan

Gemeente en vrijwilligersorganisaties bouwen samen een QuickScan gericht op toekomstbestendigheid. Organisaties kunnen hiervan gebruikmaken.

Diversiteit en inclusie

Organisaties zetten proactief in op meer diversiteit en meer inclusiviteit in het kader van toekomstbestendigheid.

Overdragen en delegeren

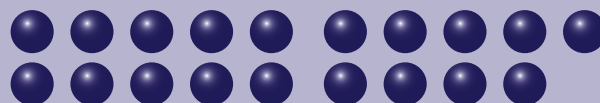
De gemeente en vrijwilligersorganisaties ondersteunen bestuurders om de balans tussen verantwoordelijkheid en professionaliteit te bewaken.

Cohesie

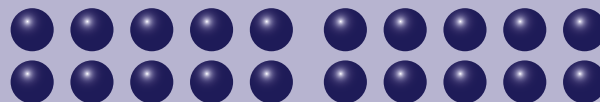
Elkaar ontmoeten

De gemeente en vrijwilligers organiseren een toegankelijk platform voor ontmoeting, al dan niet gebruikmakend van bestaande initiatieven. Denk hierbij aan vrijwilligerscafés.

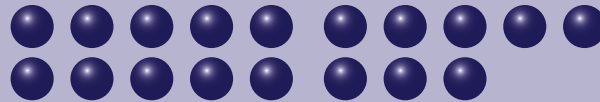
Kennisuitwisseling

De gemeente en vrijwilligers organiseren een toegankelijk platform voor kennisdeling, al dan niet gebruikmakend van bestaande initiatieven.

Overzicht

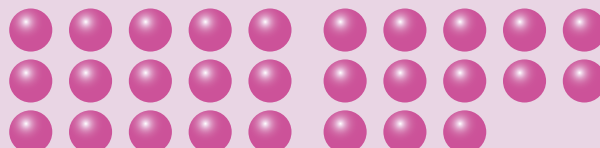
De gemeente en vrijwilligers brengen de organisaties en initiatieven in kaart en bieden hier een overzicht van.

Communicatie

Campagne

De gemeente en vrijwilligers ontwikkelen een campagne om het positieve imago van vrijwilligerswerk te vergroten.

Informereren

De gemeente en vrijwilligers informeren elkaar bewust en proactief over onze werkzaamheden en ontwikkelingen.

Communicatieplan

De gemeente en vrijwilligers maken een gezamenlijk communicatieplan om elkaar beter te leren kennen, informatie uit te wisselen, noden kenbaar te krijgen en posities te versterken.

Academie

De gemeente en vrijwilligers ontwikkelen een academie ter ondersteuning van vrijwilligers en profilering van de organisatie.

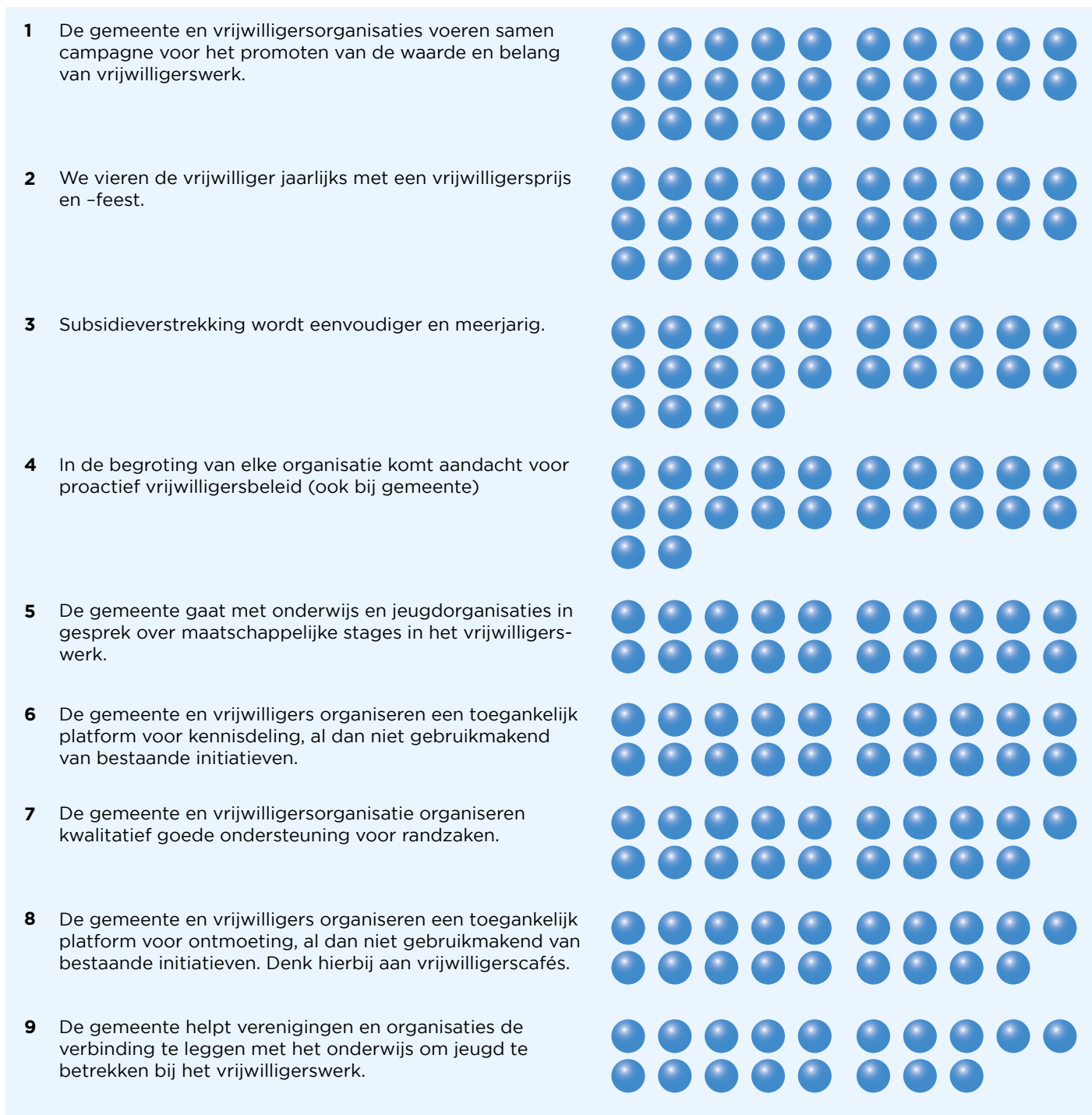

Positiviteit

In al onze communicatie-uitingen gaan we uit van positiviteit.

De uitwerking van de prioriteiten in absolute aantallen:

10 De gemeente en vrijwilligers brengen de organisaties en initiatieven in kaart en bieden hier een overzicht van.	
11 De gemeente en vrijwilligers ontwikkelen een academie ter ondersteuning van vrijwilligers en profilering van de organisatie.	
12 De gemeente en vrijwilligersorganisaties zetten in op goede samenwerking door het uitwisselen van contactgegevens, organiseren van gezamenlijke bijeenkomsten en het delen van goede voorbeelden.	
13 De gemeente en vrijwilligers maken een gezamenlijk communicatieplan om elkaar beter te leren kennen, informatie uit te wisselen, noden kenbaar te krijgen en posities te versterken.	
14 De gemeente en vrijwilligersorganisaties ondersteunen bestuurders om de balans tussen verantwoordelijkheid en professionaliteit te bewaken.	
15 Gemeente en vrijwilligersorganisaties bouwen samen een QuickScan gericht op toekomstbestendigheid. Organisaties kunnen hiervan gebruikmaken.	
16 Organisaties zetten proactief in op meer diversiteit en meer inclusiviteit in het kader van toekomstbestendigheid.	
17 De gemeente zet in op een rechtstreekse contactlijn naar de vrijwilligersbeleidsambtenaar.	
18 In al onze communicatie-uitingen gaan we uit van positiviteit.	
19 Elke club/organisatie reflecteert jaarlijks op de inspanningen en opbrengsten van de groei van het vrijwilligersbestand.	
20 De gemeente ondersteunt in de zoektocht naar passende accommodaties.	
21 Elke club/organisatie kiest de gouden vrijwilliger van het jaar.	
22 De gemeente en vrijwilligers informeren elkaar bewust en proactief over onze werkzaamheden en ontwikkelingen.	

Opmerkingen bij de stemrondes

• Bij de introductie van de eerste thema's komt van één van de vrijwilligers de vraag hoe het uitvoeringsplan in de raad komt. De vertegenwoordiger van de gemeente Venlo laat weten dat het plan een bevoegdheid is van het college om vast te stellen, de raad zal er niet over besluiten. Het uitvoeringsplan is onderdeel van Fier op Venlo dat wel in de raad is behandeld. De gemeenteraad wordt via themasessies op de hoogte gehouden. Zo was de raadscommissie Sociaal bij de eerste bijeenkomst voor vrijwilligers. Suggestie van de vrijwilliger: neem het uitvoeringsplan niet alleen op in een raadsbrief, maar presenteer het ook op het Sprekersplein.

Na de drie stemrondes kregen de vrijwilligers de gelegenheid te benoemen wat volgens hen nog mist tussen de actiepunten. Wat is er gezegd?

• Iedereen moet in de gelegenheid om mee te doen, er moet altijd een mogelijkheid zijn om onkosten te declareren. Daarnaast is het belangrijk dat onkosten ook te begroten is voor organisaties waarin vrijwilligers actief zijn. 6 stemmen

- De gemeente en de organisaties waarin vrijwilligers actief zijn hebben aandacht voor bewustwording van het belang van vrijwilligerswerk en de betekenis voor de samenleving.
- Er moet een communicatiekanaal komen naar heel Venlo, dat zou een plek moeten krijgen in een campagne om vrijwilligerswerk onder de aandacht te brengen.
- Hoe je als organisatie met vrijwilligers vormgeeft aan communicatie moet een onderdeel zijn van de Academie. Hierbij gaat het om sociale media, hoe werken die, hoe ontwikkel je deskundigheid in communicatie.
- Gemeente spant zich in om in de eigen organisatie vrijwilligers te bejegenen als volwaardig, professioneel en deskundig. Waar het kan, zou de gemeente meer kunnen loslaten en vertrouwen op vrijwilligers.
- Maak vrijwilligerswerk meer zichtbaar (dit is een extra aanvulling bij de actiepunten onder communicatie).
- We koppelen het vrijwilligerswerk aan het bestrijden van eenzaamheid in de samenleving. Dat lukt als we vrijwilligerswerk meer uitventen als maatschappelijk waardevol. Het mes snijdt aan twee kanten: we

kunnen vrijwilligers meer inzetten om eenzaamheid te bestrijden, en voor mensen met gevoelens van eenzaamheid wordt de drempel lager om zich te melden als vrijwilliger.

Vragen en opmerkingen hierover van de aanwezige vrijwilligers:

- Als er toch geen verandering op een actiepoint dat ik belangrijk vind, kan ik dan ergens terecht? Reactie gemeente Venlo: als dingen in dit proces niet lopen, horen we dit graag. Er blijkt ook veel vraag naar contactgegevens van elkaar. Eigenlijk had niemand hier bezwaar tegen de vorige keer. Dus gaan we contactgegevens uitwisselen.
- Een uitvoeringsplan zul je uitsmeren over 4, 5 jaar. Ook de fin paragraaf, bijvoorbeeld voor een Academie? Reactie gemeente Venlo: we zitten met lastigheid dat we als gemeente niet verder dan 2025 kunnen kijken. Het Rijk geeft geen duidelijkheid over wat er na 2024 komt. Dat geldt voor alle gemeentefinanciën. Maar als je vrijwilligerswerk serieus neemt, kijk je toch verder, maak je meerjarenplannen en daar horen ook financiën bij. We destilleren wat belangrijk is, maar ook wat haalbaar is. We verwachten dat niet alles meteen in 2024 zal kunnen, maar we kunnen wel plannen maken voor 2025 en verder.

- In de uitvoering is veel deskundigheid te halen bij collega-organisaties met vrijwilligers, bijvoorbeeld als het gaat om e-learning. Daar kunnen we gebruik van maken en in samenwerken, maak gebruik van elkaars expertise.
- Suggestie: een student van de Fontys hogeschool kan meehelpen bij het uitwerken van plannen.

Het vervolg

Aan het eind van de bijeenkomst legt een vertegenwoordiger van de gemeente uit welke vervolgstappen er komen. Vrijwilligers die er vorige bijeenkomsten bij waren, krijgen online gelegenheid om te reageren op de actiepunten. Vervolgens werkt de gemeente de uitvoeringsagenda uit en komt deze in het college van burgemeester en wethouders. Mogelijk haalt niet alles wat vanavond is besproken de eindstreep, het blijft een kwestie van wikken en wegen. Maar het college moet van goeden huize komen om heel andere keuzes te maken.

Reactie wethouder Jacques Smeets:

“Ik dank u hartelijk voor uw bijdrage. Hopelijk zien we elkaar vaker. Om aan te haken op wat ik net heb gehoord: we gaan in 2024 zeker stappen zetten. Natuurlijk zijn voor elk plan middelen nodig. Deels hebben we die wel. Maar we werken ook met andere organisaties, zoals Includio, ook met hen zijn we in gesprek. Misschien zijn er daarnaast andere fondsen die we kunnen gebruiken. Wij willen meters maken, gezien het belang van vrijwilligerswerk. De economische waarde hiervan loopt in Venlo tegen de €100 miljoen. Dit onderwerp moeten we serieus oppakken, anders hebben we als samenleving een groot probleem. Dus daar gaan we in 2024 starten, maar ook in de komende jaren moeten we elkaar goed vasthouden. Er gebeurt al veel bij de gemeente, met de voorbereidingen zijn we al bezig. Andere gemeenten kijken tegen ons op, we gaan hiermee verder. Er komen 100 uitdagingen op ons pad, alleen al de vergrijzing, de inspanningen die nodig zijn om jongeren te betrekken. De instroom moeten we echt gaan bevorderen, en dat kan alleen als we heel serieus aan de slag gaan met vrijwilligers.”

OOK GEHOORD

Waarom worden subsidies gekort of gestopt als de gemeente sociale cohesie zo belangrijk vindt? En ook iets wil doen aan eenzaamheid? Door het beleid van de gemeente moeten koren en muziekverenigingen stoppen. De sociale cohesie binnen deze verenigingen en families daarom heen stopt op dat moment. Sociale cohesie is het cement van de samenleving.

OOK GEHOORD

Ik verhuisde van Venlo naar Tegelen en dacht dat het daar een dooie boel was. Terwijl ervan van alles wordt georganiseerd. Echt heel leuk. Ik wist het niet omdat ik in Venlo niets lees over activiteiten in Tegelen. Waarom is er geen platform zodat alle inwoners worden geïnformeerd? Dat is ook sociale cohesie.

OOK GEHOORD

Ik kan thuis op de bank achter het raam gaan zitten of ik blijf actief en ga vrijwilligerswerk doen. Die beslissing was niet moeilijk. Ik ben graag onder de mensen.

OOK GEHOORD

Wat kunnen we van elkaar leren, vroeg een bestuurder van Parkpop zich af. Het gratis muziekfestival werkt met duizend vrijwilligers die wellicht ook iets kunnen betekenen voor andere organisaties. "Parkpop loopt goed dankzij alle vrijwilligers, wat kunnen anderen daarvan leren?"

OOK GEHOORD

Vrijwilligerswerk moet vooral leuk zijn. Het moet een win-win situatie zijn. Als het niet leuk is, hou je het niet vol.

OOK GEHOORD

Ik vond deze bijeenkomsten heel zinvol. Ik heb op deze avonden mensen leren kennen en waardevolle dingen opgestoken. Als dit de nieuwe manier van samenwerken is dan ben ik daar blij mee.

3

Breed ophalen wat er leeft, verdiepen

In dit hoofdstuk wordt de eerste en tweede bijeenkomst behandeld. In deze bijeenkomsten zijn honderden opmerkingen gemaakt door de vrijwilligers. Hoe zijn deze opmerkingen verwerkt tot thema's, waar uiteindelijk over werd gestemd.

Eerste avond: Kennismaken in een ontspannen sfeer. Breed ophalen wat er leeft.

In de Koel komen 160 vrijwilligers bijeen om bij te praten, te luisteren naar inspirerende voorbeelden en te dromen. Dat gebeurt in een ontspannen sfeer, met muziek en polonaise na afloop.

Wat is er de eerste avond gezegd?

- Vrijwilligers vertegenwoordigen in Venlo een grote maatschappelijke waarde. Als professionals hun plaats zouden innemen dan zou dat uitkomen op een bedrag dat in vele miljoenen loopt.
- Aanvragen van subsidie is een verschrikking. Iemand vertelde hoeveel formulieren hij moest invullen voor het aanvragen van 1500 euro. “Daar gaat veel tijd mee verloren.”
- De commissieleden kregen veel accommodatieproblemen te horen. Eén club was in één jaar drie

keer verhuisd, een andere club moest verhuizen, maar wist niet waarheen en een derde club maakte gebruik van een aula in een school. “Ik had een sleutel van het gebouw, maar toen daar een andere directeur kwam, was dat afgelopen.” Een buurtcoach zie zich zorgen te maken. “Kunnen we straks nog wel ergens terecht met de clubjes in mijn buurt?”

- Een voetbalclub met een all inclusief beleid, verse fruit in de kantine en gediplomeerde trainers voor de groepen. Waarom gebeurt dat niet meer en wat kan de gemeente daaraan doen?
- De vraagbaak die de gemeente heeft ingevoerd nu het accommodatiebeleid wordt uitgewerkt. Een ambtenaar die goed bereikbaar is en weet wat er speelt; een zegen, zei iemand.
- “Ik snap dat gemeenten ook mensen aantrekken van buiten de gemeente die niet goed op de hoogte zijn. Maar het voelt niet goed dat een ambtenaar mij vraagt wat we doen met onze club.”
- Een andere mevrouw, de jongste van het gezelschap, is kinderactiviteiten gaan organiseren in haar wijk. ‘Er gebeurde niets voor kinderen, dus ben ik zelf maar begonnen.’ Regelmatig organiseert ze iets in de wijk waarvoor veel belangstelling is. Zoals Halloween. De laatste keer deden 140 kinderen mee.

• Deze mevrouw is overigens een van de weinigen die erg positief is over de ondersteuning vanuit de gemeente. ‘Misschien omdat ik niet op mijn mondje ben gevallen; wat ik wil, krijg ik. De lijntjes zijn kort en ik weet bij wie ik moet zijn.’

- We worden niet gezien en gehoord. Geen enkele politieke partij komt voor ons op. In niet één programma wordt gesproken over vrijwilligers.’
- Ik heb een hekel aan de scheiding tussen vrijwilligerswerk en betaald werk. Vrijwilligers worden ingezet als er geen geld meer is. Wij doen vaak hetzelfde werk als betaalde professionals. We moeten dan ook gelijkwaardig worden behandeld.’
- Ik heb behoefte aan betere communicatie tussen bestuur en de ‘gewone’ vrijwilliger, bestuurders zien niet altijd waar de vrijwilliger tegenaan loopt en welke ideeën deze heeft voor verbetering. Vaak hebben zij een bak ervaring, daar kan een bestuur wat mee doen.
- Bij ons gaat het juist heel goed. We praten periodiek met het bestuur bij over wat er speelt.
- Een enkeling heeft al ervaring opgedaan met samenwerking tussen organisaties. Erkenning dat je wat voor elkaar kunt betekenen. Maar: vaak weet je niet waar je moet zijn. Kost vaak veel tijd om goede samenwerking op te zetten.

- Het contact leggen met een andere club gaat toch meestal via via. Organisaties weten vaak niet waar te beginnen. Wat dat betreft zou actieve ondersteuning / een zetje vanuit de gemeente welkom zijn.
- Tegelijk hebben de aanwezigen ook kanttekeningen bij professionele bijstand. Zo vertelt iemand over een coach die aanvankelijk niet de kennis had om de vrijwilligers te begeleiden (en de vrijwilligers hadden deze kennis wel).
- Initiatief om vrijwilligers te houden / motiveren: bij elke activiteit is wel een prijsuitreiking denkbaar om vrijwilligers te stimuleren – geef vanuit het bestuur regelmatig complimenten.
- ‘Bestuurders zie ik als gouddelvers: ga als bestuur echt op zoek naar jouw gouden vrijwilliger.’
- ‘Geef nieuwe samenwerkingen de tijd en laat mensen goed met elkaar kennismaken.’
- Een jonge vrouw met fysieke beperking is actief als vrijwilliger op vele terreinen. Slaagde erin na acht jaar een voetbalclub op te richten in de wijk Vastenavondkamp. Daarbij geholpen door Includio en gemeente. Trefwoord: Heb geduld, dan gaat het lukken.

- Bestuurder sportclub Belfeld startte project 'hoe vluchtelingen erbij te betrekken'. Trefwoord: zorg voor de rechtszekerheid als je begint (vereniging, stichting?)

- Vrijwilliger is druk bezig met herstel/aanpak Burgemeester Bergerpark. Trefwoord: Zonder hulp van de gemeente red je het niet.

- Overbelasting, je ziet soms dat mensen in je organisatie veel te veel doen, omdat er geen anderen te vinden zijn. Wat doe je dan?
- Iemand noemt het 6-wekelijks overleg van het Vrijwilligers Platform (niet bij iedereen bekend) waarin overlegd wordt over zaken waar iedereen tegenaan loopt.
- De wethouder die binnenkwam wordt aangesproken op het gebruik van de term 'professionals', naast vrijwilligers. Realiseer je dat alle vrijwilligers professioneel zijn! Gebruik liever betaalde en onbetaalde krachten. Toon Hermans Huis spreekt van formele en informele medewerkers.
- Laat je waardering merken aan vrijwilligers, is erg belangrijk. Voorbeeld van groep die gezamenlijk zwerfvuil opruimt en van de opbrengst van het statiegeld af en toe samen uit eten gaat.

- Zoek samenwerking met andere besturen of clubs voor problemen (bv juridisch, financieel) waar iedereen mee bezig is. Voorkom dat je alleen maar heel druk bent met alle formaliteiten en niet meer toekomt aan dat waar je eigenlijk voor kwam.
- De voetbalvereniging vraagt jaarlijks 35 euro per lid/gezin, boven op de contributie. Als je een taak op je neemt, al is het maar 1x per maand, krijg je dat terug. Zo lukt het hen te functioneren met ruim 1000 leden en ruim 250 vrijwilligers.

Op deze avond was ook de commissie sociaal aanwezig om met vrijwilligers in gesprek te gaan. Wat is daar gezegd?

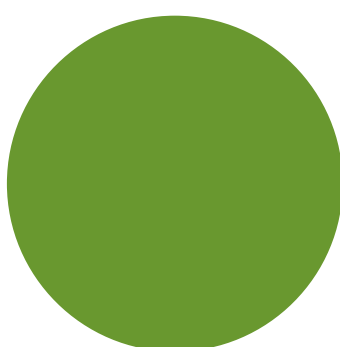
Vrijwilligers vertegenwoordigen in Venlo een grote maatschappelijke waarde. Als professionals hun plaats zouden innemen dan zou dat uitkomen op een bedrag dat in vele miljoenen loopt. In een bijeenkomst van commissie sociaal werden commissieleden ondergedompeld in de praktijk van alledag van een groot aantal organisaties en belangenverenigingen. De grote cijfers kwamen voorbij maar ook de worsteling waarmee vrijwilligers dagelijks te maken hebben. Het beeld bleef hangen dat vrijwilligers vooral bezig zijn om de weg vrij te maken zodat ze hun hobby kunnen beoefenen. Een ander beeld dat bleef hangen: het wordt de vrijwilligers niet gemakkelijk gemaakt door de gemeente.

- Waarom worden subsidies gekort of gestopt als de gemeente sociale cohesie zo belangrijk vindt? En ook iets wil doen aan eenzaamheid? Door het beleid van de gemeente moeten koren en muziekverenigingen stoppen. De sociale cohesie binnen deze verenigingen en families daarom heen stopt op dat moment. Sociale cohesie is het cement van de samenleving.
- Aanvragen van subsidie is een verschrikking. Iemand vertelde hoeveel formulieren hij moest invullen voor het aanvragen van 1500 euro. “Daar gaat veel tijd mee verloren.”
- Ik verhuisde van Venlo naar Tegelen en dacht dat het daar een dooie boel was. Terwijl ervan van alles wordt georganiseerd. Echt heel leuk. Ik wist het niet

omdat ik in Venlo niets lees over activiteiten in Tege-
len. Waarom is er geen platform zodat alle inwoners
worden geïnformeerd? Dat is ook sociale cohesie.

- De commissieleden kregen veel accommodatiepro-
blemen te horen. Eén club was in één jaar drie keer
verhuisd, een andere club moest verhuizen, maar
wist niet waarheen en een derde club maakte ge-
bruik van een aula in een school. “Ik had een sleutel
van het gebouw, maar toen daar een
andere directeur kwam, was dat afge-
lopen.” Een buurtcoach zie zich zor-
gen te maken. “Kunnen we straks nog
wel ergens terecht met de clubjes in
mijn buurt?”

Mooie voorbeelden kwamen ook voorbij:

- Een voetbalclub met een all inclusief beleid, verse fruit in de kantine en gediplomeerde trainers voor de groepen. Waarom gebeurt dat niet meer en wat kan de gemeente daaraan doen?

- De vraagbaak die de gemeente heeft ingevoerd nu het accommodatiebeleid wordt uitgewerkt. Een ambtenaar die goed bereikbaar is en weet wat er speelt; een zegen, zei iemand. “Ik snap dat gemeenten ook mensen aantrekken van buiten de gemeente die niet goed op de hoogte zijn. Maar het voelt niet goed dat een ambtenaar mij vraagt wat we doen met onze club.”

- Wat kunnen we van elkaar leren, vroeg een bestuurder van Parkpop zich af. Het gratis muziekfestival werkt met duizend vrijwilligers die wellicht ook iets kunnen betekenen voor andere organisaties. “Parkpop loopt goed dankzij alle vrijwilligers, wat kunnen anderen daarvan leren?”

De meeste Venlose vrijwilligers zien zich de komende jaren nog wel doorgaan als vrijwilliger. In een rondvraag onder de 160 bezoekers van de eerste vrijwilligersbijeenkomst of ze over vijf jaar nog vrijwilliger zijn antwoordde 83% met ja. Dezelfde vraag maar dan over toen jaar was dat nog 61%

Freya Pijnenborg van Vereniging Kleine Kernen Limburg (VKKL) ziet voor de komende jaren nog geen problemen maar die komen er wel aan was haar boodschap op de eerste vrijwilligersavond. Terwijl de vraag toeneemt zorgen vergrijzing, vergroening en individualisering juist voor een terugloop van het aantal vrijwilligers. Haar verhaal ging over een ander beleid, van een andere filosofie eigenlijk. De vereniging is geen doel op zich, maar een middel om samen muziek te maken, te sporten of iets leuks te doen. Het helpt niet dat verenigingen nog steeds zoeken naar vrijwilligers voor het leven en vrijwilligers niet voldoende waarderen voor wat ze doen. Ook helpt het niet dat verenigingen te maken hebben met allerlei soorten wetgeving en zich bijvoorbeeld moeten afvragen of ze persoonlijk aansprakelijk zijn.

Tweede avond: Verdiepen op de onderwerpen die op de eerste avond zijn genoemd.

In de eerste bijeenkomst was al te zien dat sommige onderwerpen meer leven bij vrijwilligers dan andere onderwerpen. Tijdens de tweede bijeenkomst zijn de onderwerpen van de eerste bijeenkomst besproken en is gekeken wat vrijwilligers echt belangrijk vinden.

Op basis van alle uitspraken zijn thema's geformuleerd, vijf in totaal. Hieronder wordt uitgelegd hoe deze thema's tot stand zijn gekomen.

Ontzorgen

- Vrijwilligers moeten minder met de regel-tjes bezig zijn zodat ze als vrijwilliger meer hun passie kunt volgen. Het gevoel dat vrijwilligers steeds weer bezig zijn met formaliteiten (“het wiel opnieuw uitvinden”) leeft vrij breed.
- De jaarlijkse subsidieaanvragen worden vaker genoemd. Waarom niet om de vier jaar een subsidieronde in plaats van elk jaar. Deze metafoor kwam voorbij: je wil als organisatie een huis bouwen, maar komt in het huidige systeem telkens niet verder dan het fundament.
- Concreet wordt gevraagd om een duidelijk overzicht van alle subsidieregelingen en meer planmatig werken met een cyclisch proces van evaluaties en toekomstplannen. De roep om structureler en zichtbaarder vrijwilligersbeleid komt in alle sessies voorbij.

Waardering

- Voor elke vrijwilliger is aandacht en respect belangrijk. Men wil graag gezien worden, de gemeente moet weten wat zij doen.
- Men heeft behoefte aan actieve en betrokken medewerkers van de gemeente, die weten wat er speelt, de organisaties kennen en weten wat zij doen. Daar zou waardering uitspreken van de gemeente richting de vrijwilligers. In dat verband wordt ook een centraal aanspreekpunt voor vrijwilligersorganisaties genoemd. Deze persoon krijgt verschillende namen, van een vraagbaak tot iemand 'met de voeten in de klei'.
- Iedereen wil graag gezien worden als deskundig, als professional, zodat wensen, meldingen en klachten serieus genomen worden. Dat er oog is voor de kennis en kunde van vrijwilligers, en dat voelen vrijwilligers lang niet altijd.
- Men wil graag dat er meer concrete, fysieke, materiele ondersteuning te krijgen is, bijvoorbeeld bij vraagstukken rondom financiën of bij bijvoorbeeld een kapotte afwasmachine bij het koken voor ouderen. Het moet duidelijker zijn hoe en waar je hulp kunt vinden.
- In het kader van aandacht en respect: als alle vrijwilligers volgend jaar bij De Dag Van De Vrijwilliger naar bv Utrecht trekken

om te demonstreren, zou pas duidelijk worden hoe het hele land draait op vrijwilligers, want dan komt alles stil te liggen. Men heeft behoefte aan deze erkenning.

Er zijn veel opmerkingen gemaakt over jongeren, steeds in combinatie met werving en continuïteit. Hoe maken we jongeren enthousiast voor vrijwilligerswerk? We weten dat jongeren nauwelijks instromen in het vrijwilligerswerk, terwijl jongeren juist essentieel worden genoemd.

**Werving en
behoud**

- Iedereen vindt het belangrijk om jeugd en jongeren meer te betrekken bij het vrijwilligerswerk. Dat gaat niet vanzelf, en is tweeledig: zowel in het belang van de jongere (erg leerzaam, denk aan je cv, mogelijkheid om uit te vinden wat bij je past) als van de vereniging (extra handjes). Denk bv aan jeugdbesturen, en speciale klussen voor jongeren. Belangrijk en leuk als jongeren en ouderen dan samenwerken.
- Ook bij medewerkers die als vrijwilliger door de gemeente worden doorverwezen, is het nodig dat er goed gecoacht wordt. Dit kan niet vanzelf op het bordje van de vereniging liggen.
- Werk samen met scholen. Vrijwilligers kunnen voorlichting geven op scholen. Laat jongeren meekijken en meelopen en laat hen ervaren hoe leuk vrijwilligerswerk is. Probeer een win win-situatie te krij-

gen door het geven van studiepunten tijdens een maatschappelijke stage of neem het op in een school/werkplan bij het vak Burger-schap. Maak gebruik van social media en probeer vooral vrijwilligerswerk ‘cool’ te maken.

Er is behoefte aan kennis. Andere organisaties bezoeken en kennisuitwisseling worden belangrijke onderdelen genoemd van het vrijwilligerswerk; als deze bijeenkomsten iets duidelijk hebben gemaakt dan is dat het belang van ontmoeten.

Ontmoeten

- In enkele sessies is een platform voorgesteld voor ontmoeting en kennisuitwisseling. Dat gebeurt nu meestal door vrijwilligers zelf omdat belang van ontmoeten wordt ingezien.
- Ontmoeten is nu afhankelijk van vrijwilligers, die de tijd hebben, doorzettingsvermogen, initiatief en een idee (visie) dat ontmoeten belangrijk is voor ontwikkeling van de organisatie en de kwaliteit van het vrijwilligerswerk. Er is behoefte aan meer structuur zodat meer organisaties/vrijwilligers aanhaken. Geef het vrijwilligerswerk een stem, een podium, een denktank.

- Het instellen van een Denktank wordt genoemd.
- Ontmoeten is niet alleen een breed levende wens, maar ook een signaal. Veel vrijwilligers in Venlo werken in hun eigen organisatie en kijken nauwelijks om zich heen, ze vullen het werk naar eigen goeddunken in, maar dat het eventueel ook anders kan, efficiënter misschien, of met meer uitdaging, dat is niet iedereen gegeven.
- Ontmoeten zorgt aldus voor kennisverbreiding maar ook voor impulsen, om energie op te doen en gemotiveerd te blijven.

Een sociaal netwerk wordt vaker genoemd; het is een goede manier om kruisbestuiving op gang te brengen. Op gezamenlijke activiteiten (bijvoorbeeld een jaarlijkse vrijwilligersdag) ontmoeten vrijwilligers elkaar en wisselen ervaringen uit.

Cohesie

- Vrijwilligers noemen de drie bijeenkomsten waardevol.
- Als het gaat om cohesie noemen vrijwilligers een - informeel - platform; daar kunnen vrijwilligersorganisaties elkaar vinden en leren kennen zodat ze gebruik kunnen maken van elkaars talenten.

- Er is behoefte aan meer samenwerking tussen clubs/organisaties. Elkaar kennen, elkaar helpen, leeft in alle sessies.
- Uitwisseling en samenwerking tussen verenigingen en organisaties kan op veel vlakken meerwaarde hebben. Dat begint met elkaar kennen, deze bijeenkomsten zijn een goed begin. Bedenk een structurele vorm hiervoor.
- Denk aan de eigen ontwikkeling van vrijwilligers. Sommige mensen moeten dingen afleren (bv alles naar zich toe trekken), anderen willen graag wat bijleren. Inventariseer waar behoefte aan is. Inventariseer of er vrijwilligersorganisaties zijn die dat te bieden hebben.
- Een wij-gevoel ontbreekt, maar wordt wel gewenst.

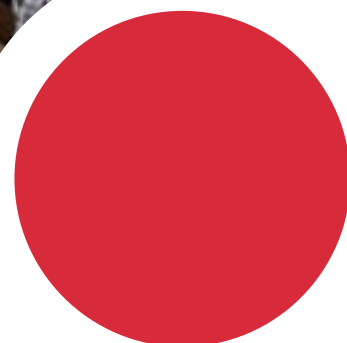
In diverse sessies een belangrijk punt: goede communicatielijnen tussen de gemeente en de organisaties en binnen de gemeentelijke organisatie, met name bestuurlijk en ambtelijk (sommige raadsleden weten niet wat er speelt).

Communicatie

- Professioneel opgezette PR-campagne over het vrijwilligerswerk
  - Het belang van het vrijwilligerswerk voor de samenleving laten zien.
  - Laten zien dat het “cool” is om vrijwilliger te zijn.
  - Wervende campagne om nieuwe (jonge) vrijwilligers aan te spreken.
  - Storytelling over succesverhalen van vrijwilligers en organisaties.
- De gemeenschappelijke visie (gemeente + organisaties) toont lef, waardering en vertrouwen in de vrijwilliger.
- Weten wat er in je wijk speelt: ook een soort themadag, uitwisseling, kennis delen, elkaar helpen.
- Geef vrijwilligers een podium, via tv-spotjes social media, campagne in huis aan huis-blad. Ook waardering.
- Thema-dagen (of markten met workshops) over onderwerpen als werven vrijwilligers, subsidie enz.)

- Vanuit de gemeente: welke voorzieningen zijn er (zoals bijvoorbeeld verzekeringen, vergunningen, regels en rechten) Een brochure of ander voorlichtingsmateriaal zou erg handig zijn.

Bijlage

Uitvoeringsagenda vrijwilligerswerk Venlo

Het thema van de vrijwilligersbijeenkomsten was dromen, durven en doen. In de eerste bijeenkomst werd afgetrapt met dromen; durf te dromen en kijk vervolgens wat je daar mee kunt doen.

DROMEN (WIT)

VERBINDING (A)

COHESIE

ENTHOUSIAST HOUDEN

LEEF TYD (MEREN van vorige bijeenkomst)

ONTZORGEN

"structurele" omkering! → 4jans nu 1jans

Kennis en Kunde (A → a)

Witte Groep

MAAR HOE DAN? (WIT)

Omgevingsstapel dialogy Vrijwilligers

Onbekend markt onbekend

Kruisbestuuring / Interesse tonen

Op bezoek bij elkaar

Push & Pull → Jeugd

Zone/parkiteit

Standig / Marktstijg / Aantal lokale merken/PR

Maatschappelijke stage? • Respectvolle behandeling

• Tactische jeugd ietr. bijeenkomsten

• Accommodaties • Bij elkaar komen blijven

+ Waarschuwing verplicht

+ Niet wijd spreiden wonden

Witte Groep

DROMEN !!

- * meer ^{serius} gerichte aandacht (van gemeente, wmo, medische etc.)
- * gezien worden als professional
- * tag vol vrijwilliger → met z'n allen naar utrecht (zie Yskund ??)
- * meer ^{fysieke} concrete ondersteuning bv. bij financiën, ^{materiaal} bij koken v. ouders
- * eigen ontwikkeling, dingen (af)leren

Groene Groep

DROMEN GROEN

- * betrek de kinderen/jugd bij het vrijw. werk - bv. jeugdbestuur
- * Waarde van vrij. werk op je CV!
- * Respect van iedereen speciaal van kinderen/jugd/volw. ook onderling!

Groene Groep

- dat de ^{GROEN} gemeente de meldingen van vrijwilligers serius neemt
- actieve + betrokken ambtenaren, met de voeten in de klei
- subsidiepotjes (bv. van de Rabobank) → er zijn er heel veel, maar hoe vind je ze?
- uitwisseling
- gemeente moet ^{mogelijk}heid bieden voor ^{ontwikkeling} / begeleiding

Groene Groep

EN Hoe dan? ^{GROEN} Groene Groep

- materiaal bv. afwasmachine (bij koken onderen) of medewerkers - stagiaires - soc. werkplaats / dienst met goede coaching (van gemeente/scholen) jongeren ↔ onderen
- informatie geven + werken op middelbare scholen + MBO/HBO zoek projecten die de school kan uitvoeren
- Respect ?? door onderling ^{praten}
- Vrijwilligersorganisaties ^{ontlasten} (bv. door de eigen ^{koepel})

Groene Groep

Blauw

DROMEN !!

Vijver vrijwilligers

Samen → andere clubs

Subsidies soepelen structurelen

Woandering

Veel jeugd

Communicatie

Huisvesting

Woud van onduidelijkheden (Regels)

Blauwe Groep

EN Hoe dan?

1. Subsidie

- 1 x per 3 jaar aanvragen
- elke club (levensvatbaarheid)

2. Vrijwilligers

- Thema-dagen (werken vrijwilligers, subsidie etc)
- gemeente: geeft vrijwilliger podium (sm. spitjes)
- Orderwijs betrekken bij werken jongeren
- 3. Weten wat je in de wijk speelt. (uitwisseling, kennis delen)

Blauwe Groep

DROMEN !!

goede locatie/accommodatie
- Beter gebruik maken van talen

- vrijwilliger platform
- werving v. vrijwilligers

- We kunnen elkaar vinden

Gele Groep

MAAR HOE DAN? geel

Continuïteit → jeugd
stage plaatsen aanbieden
voordracht v. vrijwilligers op school
opnamen in school/werkplan

vrijwilligerwerk voor de jeugd "Coat maken"

lokale netwerk vrijwilligers / door gezamenlijke
vrijwilligerdag activiteiten

Wat verwachten we o.s. gemeente !!!

erkenning
structureel beleid
gelijkwaardigheid
waardering
Ondacht

medeorganisatie
betrouwbaarheid
bekend zijn

minuten
structurele subsidie
en niet ieder jaar betalen

5 jaren werkplan
dat heeft met vertrouwen te maken

Verlichting o.gem. over bij aanmelding
over wat voorwaarden zijn Bij
werkplan

Gele Groep

DROMEN ROOD

VISIE + BELEID Verlo
GEDRAGEN

ONTZORGEN

FACILITEREN

VERTRUWEN IN ORGANISATIES

WAARDEREN BELANG VRIJWILLIGER

Minder regels

BETROKKENHEID Organisatie gaande
Jongeren

Rode Groep

MAAR HOE DAN?

- KENNISUITWIJDELING
voorbeeldige gemeente
(Nymegen, Eindhoven)
+ organisatie (Zorggroep)
- DENKTANK Gen. organ. die
veel te vrijwilligers
kannt goed
wat gaat er goed en wat nog niet?
overzicht organisatie & vrijwilligers ^{35.000}
wat is er al en wat nog niet?
(hijp sport is goed geregeld, cultureel nog niet)
- BUDGET VOOR COMMUNICATIE
(zichtbaarheid, professioneel, story telling
bevest maken, van deze tijd.)
- Vrijwilligerswerk kapitaliseren om belang
erwin in beeld te krijgen
- Inzicht in eerde ^{aanpak} toekomst budget + huidige budget.

Rode Groep

GOED FUNCTIONERENDE KOEPLOEG + PLATFORMS + AANMELDEN WARE NODIG

- ontsluit mensen + beschikbaar
- geen 1e medeverantwoordelijke
- eigenaarschap maken → verantwoordelijk
- taakverdeling afspreken
- visie & beleid uitwerken vanuit koepels
- evalueren → cyclische proces

MINDER REGELDRUK

- minder regels
- ondersteuning - diensten/serie/ kennis center

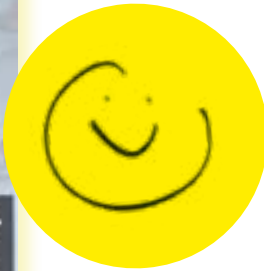
GEMEENTE HEB LEF!

Rode Groep

DROMEN

- * Tegengaan verzuimen / Social element
- * Jeugd betrekken / Schik betrekken
- * Meer kden
- * Mindere eenzaamheid (onder jeugd)
- * Meer & intergenerationale interactie
- * Lofstempels open inloop
- * Meer (presei)teit voor vrijwilligers
  - ↳ tijd krijgen vanuit werkgever
- * Kwalitatieve mensen inzetten als vrijwilliger (eerbetuigingskwaliteit) → wat hebben ze nodig?
- * Mindere bureaucratie, meer openheid
- * Vrijwilligerswerk erkennen als ^{werkwijze} essentiële
- * Breedere schoulers / denkkracht
- * Werk als vrijwilliger / Sociale kracht vrijwilligers
- * Vrijwilligerswerk is filio betoel werkgever

Smiley Groep

En hoe dan?

Korte termijn

- * accommodaties
  - gemeenschapshuizen
  - matching faciliteiten
  - open inloop financieren
- * Subsidie regers
  - transparanter
  - simpeler aanvraagproces
  - langere lopende regelingen
- * Week van de vrijwilliger
  - signaals (goede voorbeelden)?
  - flyer
  - markt
- * zichtbaarheid / trots / uitdragen
  - herkenbaarheid
  - "speldje" / doppe
  - linkedin badge
- * Social media inzetten!!!
  - verenigingen: Denk aan het medium
  - gemeentelijke vrijwilligerswerk in het zonnetje
- * huis aan huiskrant

Smiley Groep

EN Hoe dan?

Lange termijn

- * gemeenschapshuizen open houden
  - voor werking vrijwilligers
  - voor huisvesten initiatieven
- * sociale cohesie
  - lokale draagvlak om oekend te werken als vereniging
- * jeugd aan haken
  - concrete taken - kort-^{zichtelijk} duur
  - meer inzetten op specifiek uitdagingen
  - samenwerking met scholen
- * ~~en meer~~

Smiley Groep

